

پدر معنوی رضاخان را بیشتر بشناسیم

۱۸ دی ۱۳۹۴ ساعت ۹:۴۵

مصطفی کمال در بین همگنانش، خصلتی نادر داشت. او کارگردانی معرکه بود که اولویت‌ها را می‌دانست. ملی‌گرایانی که در مارس و آوریل ۱۹۲۰ به آنکارا کوچیدند، رهبری را فراچشم خود یافتند که در بحبوحه اغتشاشی که اشغال و مداخله متفقین به آن میدان می‌داد، فوت‌وفن کار را بلد بود.

حقیقت این است که مصطفی کمال تا سال ۱۹۱۹ که رهبری جنبش ملی‌گرای ترک را به عهده گرفت تا حد زیادی در غرب ناشناخته بود. بعد از این، خارجی‌ها او را برای مقاصد رسمی ملاقات نمودند اما هیچ‌یک از ایشان به‌طور خاص به او تقرب نیافت. محققان غربی که درباره وی نگاشته‌اند به منابع ترکی اعتماد نموده‌اند.

در ص ۴۶۱ درباره ویژگی‌های رهبری آتاتورک آمده است:

«مصطفی کمال در بین همگنانش، خصلتی نادر داشت. او کارگردانی معرکه بود که اولویت‌ها را می‌دانست. ملی‌گرایانی که در مارس و آوریل ۱۹۲۰ به آنکارا کوچیدند، رهبری را فراچشم خود یافتند که در بحبوحه اغتشاشی که اشغال و مداخله متفقین به آن میدان می‌داد، فوت‌وفن کار را بلد بود. اکنون دو مساله ضروری و فوری، پیش‌روی او بود: نخست، قوای نظامی - تا کنترل حداکثر ممکن از خاک مملکت را در دست گیرد؛ دوم (امور سیاسی) تا مرجعی مؤثر و مشروع را فراهم کند. مصطفی کمال به هر دو مورد رسیدگی نمود. مقرش در مدرسه کشاورزی، واجد خصوصیات یک دفتر نظامی و در عین حال، سیاسی بود.»

در بخش سوم با عنوان «اراده ملت» در ص ۳۹۳ می‌خوانیم:

«پاسخ حکومت عثمانی به تاکتیک‌های مصطفی کمال، سردرگم بود. فقط علی کمال وزیر داخله، مصمم بود تا از شر او خلاص شود. در ۲۳ ژوئن، وی اطلاعیه‌ای به مقامات ولایتی فرستاد و اعلام نمود که مصطفی کمال، اگرچه سرباز بزرگی است، از سیاست سر در نمی‌آورد. تلگرام‌های او (مصطفی کمال) از جانب «سازمان‌های نافرمان، بی‌نزاکت و غیر قانونی که تمام هم و غمشان، باج‌گیری از مردم است» منجر به افزایش مصائب مسلمانان در ناحیه اژه شده است. این وظیفه وزیر جنگ بود که موجبات بازگشت

مصطفی کمال به استانبول را فراهم کند. اما او در مقام وزیر داخله، به مقامات ولایتی دستور می‌داد تا با مصطفی کمال ارتباط نداشته باشند.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۹۱۵/بشناسیم-بیشتر-رضاخان-معنوی-پدر/۲۰۹۱۵>